

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL.410.011.06.2015
P/15/091

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/15/091 – Zapewnienie przez organy administracji publicznej dostępu do jezior stanowiących wody publiczne w latach 2011-2015 (I półrocze).

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontrolerzy

1. Krzysztof Szliszka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 95005 z dnia 18 sierpnia 2015 r.
2. Piotr Koszczał, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95006 z dnia 18 sierpnia 2015 r.
3. Joanna Łukasik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97529 z dnia 28 sierpnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-6)

Jednostka
kontrolowana

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, ul. Zarzecze 13B, 03-194 Warszawa (dalej „RZGW” lub „Zarząd”).

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Iwona Gawłowska, Dyrektor RZGW w Warszawie od dnia 16 lutego 2015 r. (dalej: „Dyrektor”)

Poprzednio stanowisko to zajmował Leszek Bagiński w okresie od 17 stycznia 2002 r. do 17 listopada 2014 r.

(Dowód: akta kontroli str. 9-11)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia prawidłowe przygotowanie organizacyjne RZGW do realizacji zadań statutowych wynikających z ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne² (dalej: „Prawo wodne”). Opracowano bowiem pisemne procedury i zasady regulujące sposób m.in. gospodarowania mieniem Skarbu Państwa będącym w zarządzie RZGW oraz przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania obowiązków i ograniczeń wynikających z art. 27 ust. 1 ww. ustawy.

Nieprawidłowości dotyczyły natomiast m.in.:

- nie ujęcia w katastrze wodnym (według stanu na dzień 9.10.2015 r.) 112 spośród 325 pozwoleń wodnoprawnych wydanych w dwóch starostwach powiatowych objętych kontrolą, tj. w Giżycku i Mrągowie,
- przypadków prowadzenia kontroli gospodarowania wodami z naruszeniem wewnętrznych zasad obowiązujących w RZGW oraz uregulowań wynikających z Prawa wodnego,
- nie zaewidencjonowania w Rejestrze skarg i wniosków sześciu skarg dotyczących m.in. grodzień na podstawie których wszczęto kontrole doraźne,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2015 r., poz. 469, zwanej dalej: Prawo wodne.

- niepodjęciu wobec podmiotów, które jak wykazały oględziny przeprowadzone przez NIK w 2010 r. dokonały grodzeń naruszając zakaz określony w art. 27 ust. 1 Prawa wodnego, działań w celu wyeliminowania stanu niezgodnego z prawem, o co wniosowała NIK w wystąpieniu pokontrolnym z 31.01.2011 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania RZGW w zakresie egzekwowania przestrzegania zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu w sposób uniemożliwiający powszechny dostęp

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą RZGW wykonywało, w myśl zapisów art. 92 ust. 4 Prawa wodnego, zadania związane z utrzymaniem śródlądowych wód powierzchniowych wobec 4.982 jezior o łącznej powierzchni 127.800 ha, w tym 829 o łącznej powierzchni 85.298 ha na terenie województwa warmińsko-mazurskiego i 145 o łącznej powierzchni 3.160 ha na terenie województwa lubelskiego.

(Dowód: akta kontroli str. 12)

1.2. RZGW wykonywało uprawnienia właścicielskie na podstawie prawomocnych decyzji właściwych starostów powiatowych o przekazaniu w trwały zarząd gruntów Skarbu Państwa (dalej: „SP”), wobec 71 jezior³ o łącznej powierzchni 40.851 ha, w tym 50 o łącznej powierzchni 37.613 ha położonych na terenie woj. warmińsko-mazurskiego. Na terenie woj. lubelskiego RZGW nie posiadało jezior przekazanych w trwały zarząd.

Kierownik Wydziału Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru Wodnego (dalej: „Kierownik RSliKW”) podał, że RZGW nie posiadało wiedzy nt. jezior oraz ich powierzchni, będących w trwałym zarządzie marszałków województw. Przekształcenie informacji z zakresu ewidencji gruntów i budynków, pozyskanych od starostów, wymagało zlecenia ich opracowania, na co do czasu kontroli NIK nie było środków finansowych, a zakres ww. prac wykraczał poza możliwości pracowników Zespołu ds. Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru Wodnego RZGW. W celu uzupełnienia informacji w zakresie ustalenia władającego wodą, wystąpiono do starostw powiatowych o przekazanie z zasobów Ewidencji Gruntów i Budynków (dalej: „EGiB”) informacji dotyczących wód płynących. W 2012 r. zgłoszono zapotrzebowanie na środki w celu sfinansowania analizy pozyskanego materiału oraz aktualizacji informacji zawartych w katastrze wodnym. Środki nie zostały przyznane, w związku z czym nie przeprowadzono szczegółowej analizy pozyskanego materiału i zaktualizowania na tej podstawie zasobów katastru wodnego lub wyjaśnienia rozbieżności i ewentualnego wnioskowania do starostw powiatowych o aktualizację EGiB.

(Dowód: akta kontroli str.13-17, 164-165)

1.3. Z regulaminów organizacyjnych RZGW, obowiązujących w okresie objętym kontrolą, wynikało m.in., że do 26.09.2013 r.:

- zawieraniem umów na użytkowanie i dzierżawę gruntów stanowiących działkę „jezioro” zajmował się Wydział Zarządzania Majątkiem Skarbu Państwa. Zadania z tego zakresu przydzielono sześciu pracownikom (wszyscy zatrudnieni w wydziale);

³ stanowiących łącznie 107 działek ewidencyjnych oznaczonych jako powierzchniowe wody płynące

- kontrole gospodarowania wodami prowadził Wydział Planowania i Gospodarowania Wodami, do zadań którego należało m.in. koordynowanie realizacji zadań związanych z korzystaniem z wód, ochroną zasobów wodnych i planowaniem gospodarowania wodami oraz nadzór nad realizacją zadań wskazanych w harmonogramie wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, określanie strategii działania w zakresie rozwiązywania problemów priorytetowych związanych z gospodarką wodną występujących w regionie wodnym. Realizacją tych zadań zajmowali się wszyscy zatrudnieni tam pracownicy (sześciu);
- kataster wodny prowadził Wydział Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru, do zadań którego należało m.in. tworzenie i wdrażanie systemu informacyjnego oraz systemu informacji przestrzennej, administrowanie bazami danych dotyczącymi gospodarki wodnej w regionie wodnym, współpraca z instytucjami prowadzącymi banki danych w zakresie gospodarki wodnej oraz koordynacja działań w zakresie gromadzenia danych i obsługi katastru wodnego. Zadania te powierzono czterem pracownikom (wszyscy zatrudnieni w wydziale).

Od 27.09.2013 r. ww. zadania wykonywały odpowiednio: Wydział Administrowania Nieruchomościami (pięć osób), Wydział Kształtowania Zasobów Wodnych Zespół Planowania Gospodarowania Wodami (sześć osób) oraz Wydział Centrum Operacyjne Zarządzania Przeciwpowodziowego Wisły Środkowej Zespół ds. Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru Wodnego (sześć osób), tj. wszyscy zatrudnieni w tych wydziałach.

(Dowód: akta kontroli str. 7, 60-85)

1.4. Według stanu na 31.12.2014 r. w Ewidencji Środków Trwałych, prowadzonej przez RZGW ujęto, na podstawie decyzji właściwych starostów, łącznie 71 jezior (położonych na 107 działkach ewidencyjnych)⁴ o łącznej powierzchni 40.851 ha, w tym 27 jezior o łącznej powierzchni 17.572,1 ha położonych na terenie badanych powiatów, tj. giżyckiego (10 jezior o powierzchni 10.175,4 ha) i mragowskiego (17 – 7.396,7 ha). Nieruchomości te, ujęto w ewidencji na podstawie prawomocnych decyzji właściwych starostów powiatowych, w których nie określono ich wartości.

Na potrzeby prowadzonej przez RZGW Ewidencji Środków Trwałych, przyjęto wartość ww. nieruchomości w wysokości „0 zł”.

Stosownie do zapisów polityki rachunkowości, obowiązującej w badanym okresie, analityka środków trwałych tworzona jest wg grup rodzajowych zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych (dalej: „KŚT”), zaś księga pomocnicza prowadzona jest przy wykorzystaniu programu komputerowego.

Zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Księgowych wyjaśniła, że nieruchomości, którymi dysponuje RZGW oddawane są w zarząd nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej właściwego organu. Nieruchomości gruntowe od 2010 r. ujmowane są w ewidencji bilansowej na koncie syntetycznym 011 – Środki trwałe w grupie „0” zgodnie KŚT. Dla tej grupy środków trwałych księga pomocnicza prowadzona jest przez Wydział Administrowania Nieruchomościami. Wszystkie grunty ujmowane są w księdze pomocniczej i wyceniane w wartości określonej w decyzjach dotyczących nieodpłatnego przekazania nieruchomości w trwały zarząd. W decyzjach organów administracyjnych powierzających RZGW w trwały zarząd grunty pokryte wodami płynącymi, wartość przekazywanej nieruchomości nie jest wyceniona i dlatego grunty te są ujęte w ewidencji w wartości „zero”. Przepisy ustawy Prawo wodne

⁴ Wszystkie działki ewidencyjne oznaczone jako jeziora położone były na terenie woj.warmińsko-mazurskiego; w woj. lubelskim nie było jezior przekazanych w trwały zarząd RZGW

stanowią, że grunty pokryte wodami płynącymi stanowią własność Skarbu Państwa i nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, a więc nie mają ceny rynkowej.

(Dowód: akta kontroli str. 86-94)

1.5. Ostatnia inwentaryzacja dotycząca nieruchomości gruntowych będących w trwałym zarządzie bądź we władaniu RZGW przeprowadzona została wg stanu na dzień 31.12.2014 r.

W ewidencji pozabilansowej prowadzonej przez RZGW ujęto wszystkie jeziora (27) znajdujące się na terenie powiatów mragowskiego (17) i giżyckiego (10) stanowiące własność Skarbu Państwa i przekazane w trwały zarząd RZGW na podstawie decyzji właściwych starostów.

Stosownie do zapisów art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵ przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

W Polityce Rachunkowości, obowiązującej w RZGW w badanym okresie, zapisano (§ 29 ust. 1) że inwentaryzację m.in. aktywów, których stan rzeczywisty nie podlega ustaleniu w drodze spisu z natury lub pisemnej informacji kontrahentów jednostki, przeprowadza się w drodze weryfikacji ich stanu ewidencyjnego, polegającej na porównaniu go z odpowiednimi dowodami. Weryfikacją stanu ewidencyjnego, stosownie do § 29 ust. 2 Zasad przeprowadzania inwentaryzacji⁶ objęte są m.in. grunty, zaś wyniki inwentaryzacji, w myśl § 30 ust. 1 ujmuje się w odpowiednim protokole.

Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej wyjaśnił, że wykaz nieruchomości przygotowany przez kierownika właściwego wydziału przekazany został do księgowości i na tej podstawie porównano wartości końcowe gruntów. Księgowość nie stwierdziła różnic w liczbie gruntów SP będących w trwałym zarządzie RZGW, wobec czego nie podnoszono tego w protokole z inwentaryzacji.

(Dowód: akta kontroli str. 95-121)

1.6. RZGW prowadziło kataster wodny w formie elektronicznej z wykorzystaniem aplikacji wykonanej w środowisku POSTGREESQL.

W katastrze wodnym ujęto m.in. wszystkie jeziora (27), które na podstawie prawomocnych decyzji Starostów Mragowskiego i Giżyckiego przekazane zostały Dyrektorowi RZGW w trwały zarząd.

Analiza informacji zawartych w katastrze wykazała, że zgodnie z przepisami art. 153 ust. 2 pkt 9 i 10 Prawa wodnego ujawniono w nim urządzenia wodne określone w 213 pozwoleniach wodnoprawnych (spośród 325 objętych badaniem) wydanych w latach 2011-2015 (30.06) przez starostów powiatów objętych kontrolą, tj.: giżyckiego – 100 pozwoleń⁷, lubartowskiego - 1, łęczyńskiego – 1 i mragowskiego – 111.

(Dowód: akta kontroli str. 18-22, 35-39, 55-59, 122-163)

Stwierdzone
nieprawidłowości

Stwierdzono, że wg stanu na 9.10.2015 r. w katastrze wodnym nie ujęto 112 pozwoleń wodnoprawnych (spośród 325 wydanych w latach 2011-2015 (30.06) przez starostów ww. powiatów), w tym w powiecie: mragowskim – 80 pozwoleń i w powiecie giżyckim – 32.

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

⁶ Zarządzenie nr 17 Dyrektora RGZW z dnia 5 sierpnia 2002 r.

⁷ Badanie pozwoleń wodnoprawnych wydanych przez Starostę Giżyckiego i ujętych w katastrze przeprowadzono na podstawie losowo wybranej próby.

Stosownie do zapisów art. 153 ust. 2 pkt 9 i 10 Prawa wodnego, w katastrze wodnym gromadzi się i aktualizuje dane dotyczące m.in. pozwoleń wodnoprawnych i urządzeń wodnych.

Kierownik Wydziału RSliKW wyjaśnił, że na przełomie kwietnia i maja 2011 r. zwrócono się do starostów i marszałków z terenu działania RZGW o regularne przekazywanie wszystkich pozwoleń wodnoprawnych w celu ich rejestracji w katastrze wodnym. Liczba decyzji wpływających do Zespołu ds. RSliKW zwiększała się systematycznie. W latach 2010-2011 miesięcznie spływało około 300 dokumentów, w chwili obecnej (na dzień kontroli) jest ich 1.000. Nie wszystkie pozwolenia wodnoprawne wpływają do RZGW terminowo. Przykładem tego są dwie decyzje wydane przez Starostę Mrągowskiego (nr ROŚ.6341.1.27.2014 z dnia 20.06.2014 r. i ROŚ.6341.1.37.2014 z dnia 11.07.2014 r.⁸), które do katastru wpłynęły 8.09.2015 r.

Naczelnik Wydziału Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Mrągowie wyjaśnił, że pozwolenia nr ROŚ.6341.1.27.2014 z dnia 20.06.2014 r. i ROŚ.6341.1.37.2014 z dnia 11.07.2014 r. rzeczywiście wysłano do katastru 4.09.2014 r. Opóźnienie wynikało z przeoczenia. Do katastru przekazywane są wyłącznie decyzje ostateczne, dlatego wysyłane są później niż do stron postępowania. Duża ilość spraw powoduje, że pozwolenia wysyłane są do katastru zbiorczo, co pewien czas.

(Dowód: akta kontroli str. 139-142, 156-159, 166)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Analiza zapisów zawartych w katastrze wodnym oraz zapisów EGiB prowadzonych przez starostów powiatu mrągowskiego i giżyckiego (powiatów objętych kontrolą) wykazała, że zapisy dotyczące czterech niżej wymienionych jezior nie były ze sobą spójne. Stwierdzono bowiem, że:

- dz. ewid. nr 3001/3, 3001/4 i 3001/5, stanowiące jezioro Zyzdrój Wielki⁹, nie były zaewidencjonowane w katastrze wodnym, pomimo tego, iż zgodnie z prowadzoną przez Starostę Mrągowskiego EGiB, działki te znajdowały się w trwałym zarządzie RZGW.

Kierownik Wydziału Administrowania Nieruchomościami wyjaśniła, że grunty te zostały przekazane w trwały zarząd RZGW w 2013 r. jako przynależące do jez. Zyzdrój Wielki. Uwzględnienie tych działek w katastrze wodnym jako położonych w granicach ww. jeziora wymaga uprzedniego dokonania uregulowań formalnych w księgach wieczystych.

- dz. ewid. nr 15 i 185, stanowiące jezioro Warpuńskie, nr 14/1 - jezioro Zyndackie oraz nr 271 – jezioro Tajty zostały zaewidencjonowane w katastrze wodnym, jako będące w trwałym zarządzie RZGW, podczas gdy wg danych EGiB prowadzonej przez Starostę Mrągowskiego, działki te znajdowały się w trwałym zarządzie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Kierownik Wydziału Administrowania Nieruchomościami wyjaśniła, że jeziora te figurują zarówno w załączniku nr 1 jako „rzeka Krutynia” (lp. 1607), jak i w załączniku nr 2 „Butowo z j. Warpuny i Zyndaki” (lp. 33) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną. Zduplowanie tej pozycji spowodowało nierozstrzygnięty do dnia dzisiejszego spór o poprawność jednego zapisu. Od 2006 r. toczy się postępowanie mające na celu jednoznaczne przypisanie ww. jezior. Obie strony (zarówno RZGW, jak

⁸ Decyzje te nie były objęte szczegółowym badaniem w trakcie kontroli prowadzonej w Starostwie Powiatowym w Mrągowie.

⁹ Położone na terenie powiatu mrągowskiego.

i Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego) obstają przy tym, że jeziora te winny być w ich trwałym zarządzie. Do dnia zakończenia kontroli NIK postępowanie nie zostało zakończone.

W przypadku jeziora Tajty wyjaśniła, że pod względem hydrologicznym działka nr 271 stanowi nadal część jez. Tajty, stąd jej obecność w katastrze. Z końcem XIX wieku powstał nasyp kolejowy, który odciął tę część akwenu. Zgodnie z decyzją Starosty Giżyckiego z dnia 4.02.2009 r. wody jeziora Tajty Małe oraz grunty pokryte tymi wodami przeszły w trwały zarząd Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Ponieważ nazwa Tajty Małe nie figuruje w oficjalnym wykazie wód płynących, wysłano do Starosty Giżyckiego pismo informujące o konieczności uporządkowania stanu faktycznego działki nr 271. Po wprowadzeniu do oficjalnego obiegu nazwy Tajty Małe pozostanie ono w trwałym zarządzie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego i wówczas zostaną poczynione zmiany w katastrze.

Izba zwraca uwagę, że zgodnie z art. 153 ust. 4 Prawa wodnego, źródłem danych katastru w zakresie nieruchomości jest ewidencja gruntów i budynków, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz.520 ze zm.).

(Dowód: akta kontroli str. 22-34, 39-54)

Opis stanu
faktycznego

1.7. W okresie objętym kontrolą RZGW nie występowało:

- z wnioskami o ustalenie linii brzegu jezior, ponieważ, jak podał Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego, będące w zarządzie RZGW jeziora to akwenu sztucznie piętrzone na śluzach, o zmiennym poziomie lustra wody, na których zgodnie z ustawą Prawo wodne (art.15) nie wyznacza się linii brzegowej;
- z wnioskami o ustalenie lub odnowienie granic działki stanowiącej wody płynące, ponieważ prowadzone przez RZGW działania, dotyczące zwiększenia retencji w obszarze Wielkich Jezior Mazurskich i zlewni rzeki Krutyni, skutkują zmianą poziomu ich piętrzenia, czyli faktycznym zasięgiem wód;
- o aktualizację ewidencji gruntów i budynków w zakresie rodzajów użytków gruntowych w obrębie działki ewidencyjnej jezioro.

Kierownik ww. Wydziału podał również, że nie ma ekonomicznego uzasadnienia, aby zmieniać istniejący stan zapisów ewidencyjnych, tym bardziej, że ich aktualizacja wiąże się z koniecznością zaangażowania znacznych środków z budżetu państwa.

(Dowód: akta kontroli str. 167-169)

1.8. W RZGW obowiązywały pisemne procedury określające Zasady przeprowadzania kontroli gospodarowania wodami (dalej: „Zasady Przeprowadzania Kontroli”), zawarte w piśmie okólnym Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej¹⁰, z których wynikało m.in., że:

- kontrola planowana lub doraźna gospodarowania wodami, stosownie do art. 156 ust. 1 i 2 Prawa wodnego, dotyczy m.in. przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy oraz nałożonych na właścicieli gruntów ograniczeń,
- kontrole przeprowadzają zespoły co najmniej dwuosobowe na podstawie legitymacji oraz upoważnienia stałego lub jednorazowego,

¹⁰ nr 1/2011 z 3.06.2011 r. w sprawie przeprowadzania kontroli gospodarowania wodami w KZGW i RZGW. Aktualizacji dokonano Zarządzeniem nr 15/2015 Dyrektora RZGW w Warszawie z dnia 3.04.2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad przeprowadzania kontroli gospodarowania wodami w RZGW

- kontrolujący dokonuje ustalenia stanu faktycznego na podstawie dowodów i sporządza protokół kontroli w dwóch egzemplarzach oparafowany i podpisany przez kontrolujących i kontrolowanego,
- po kontroli sporządza się zarządzenie pokontrolne zawierające wnioski o wszczęcie postępowania administracyjnego, służbowego lub innego.

Za przeprowadzanie kontroli gospodarowania wodami odpowiedzialny był Wydział Kształtowania Zasobów Wodnych, za planowanie – Zespół Planowania Gospodarowania Wodami zaś nadzór nad kontrolami sprawował Wydział Organizacyjno-Prawny.

(Dowód: akta kontroli str. 170-178-179)

1.9. Zgodnie ww. Zasadami Przeprowadzania Kontroli (rozdział IV), kontrole planowe realizowane są na podstawie planów kontroli, które zawierają tabelaryczny wykaz proponowanych kontroli wraz ze wskazaniem nazwy i adresu podmiotu kontrolowanego, lokalizacji obiektu, celu i zakresu kontroli. Projekty planów kontroli na kolejny rok sporządzone przez dyrektorów RZGW, przedkładane są Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (dalej: „KZGW”), nie później niż do 10 grudnia bieżącego roku.

Wszystkie plany kontroli na lata 2011-2015 realizowane przez RZGW na podstawie art. 156 i 157 Prawa wodnego, były zatwierdzone przez Prezesa KZGW.

(Dowód: akta kontroli str. 171-172, 178-179)

1.10. W badanym okresie, w RZGW zaplanowano łącznie przeprowadzenie 380 kontroli, spośród których 28 dotyczyło egzekwowania zakazu grodzenia dostępu do jezior stanowiących wody publiczne.

W latach 2011-2015 (30.06) zrealizowano natomiast 864 kontrole, z czego 344 planowe i 520 doraźnych, spośród których 128 dotyczyło egzekwowania zakazu grodzenia. Łącznie w wyniku ww. kontroli stwierdzono 89 nieprawidłowości polegających m.in. na: wybudowaniu urządzeń wodnych i obiektów budowlanych bez decyzji wymaganych Prawem wodnym i Prawem budowlanym, bezumownym użytkowaniu gruntów SP pokrytych wodami oraz naruszeniu art. 27 ust. 1 Prawa wodnego, tj. grodzeniu nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu (44 przypadki), i tak:

- w 2011 r. zaplanowano 52 kontrole (z tego żadna nie dotyczyła przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior), zrealizowano zaś 133 kontrole (w tym 50 planowych i 83 doraźne), gdzie stwierdzono 11 nieprawidłowości. Na terenie województw objętych badaniem¹¹ zrealizowano 34 kontrole, w tym dwie dotyczyły zakazu grodzenia (w obu przypadkach stwierdzono naruszenie art. 27 Prawa wodnego);
- w 2012 r. zaplanowano 107 kontroli (w tym 8 dotyczących przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior), zrealizowano zaś 219 kontroli (w tym 94 planowe i 125 doraźnych), gdzie stwierdzono 22 nieprawidłowości. Na terenie województw objętych badaniem zrealizowano 68 kontroli, w tym 35 dotyczyło przestrzegania zakazu grodzenia linii brzegu. W ramach ww. 68 kontroli, stwierdzono 12 nieprawidłowości;
- w 2013 r. zaplanowano 89 kontroli (w tym 11 dotyczących przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior, zrealizowano zaś 218 kontroli (w tym 110 planowych i 108 doraźnych), gdzie stwierdzono 27 nieprawidłowości.

¹¹ województwo warmińsko-mazurskie i lubelskie

Na terenie województw objętych badaniem zrealizowano 53 kontrole, w tym 22 dotyczyły zakazu grodzenia linii brzegu. W 16 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości;

- w 2014 r. zaplanowano 77 kontroli (w tym 7 dotyczących przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior), zrealizowano zaś 229 kontroli (w tym 70 planowych i 159 doraźnych), gdzie stwierdzono 29 nieprawidłowości.

Na terenie województw objętych badaniem zrealizowano 67 kontroli, w tym 36 dotyczyło zakazu grodzenia linii brzegu. W 14 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości;

- w 2015 r. zaplanowano 55 kontroli (w tym 2 dotyczące przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior), zrealizowano zaś 65 kontroli (w tym 20 planowych i 45 doraźnych), gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie województw objętych badaniem zrealizowano 10 kontroli (żadna nie dotyczyła zakazu grodzenia linii brzegu).

(Dowód: akta kontroli str. 178-179)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Na potrzebę zintensyfikowania działań RZGW w zakresie kontroli przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do wód publicznych wskazują wyniki oględzin czterech jezior¹², będących w zarządzie zarówno RZGW, jak i Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, które wykazały 19 przypadków (opisanych w pkt 2.8. wystąpienia) niewywiązania się użytkowników działek przyległych z obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego.

(Dowód: akta kontroli str. 546-553)

Opis stanu
faktycznego

1.11. Analiza dokumentacji 25 losowo wybranych kontroli przeprowadzonych w latach 2011-2015 (do 30.06) dotyczących egzekwowania zakazu grodzenia dostępu do jezior (w tym 11 kontroli planowych i 14 doraźnych) wykazała m.in., że:

- a) w 16 przypadkach kontrolerzy posiadali upoważnienia stałe¹³, w siedmiu zaś wydane były upoważnienia jednorazowe, które zawierały określenie podmiotu kontroli oraz jej zakresu;
- b) w 12 kontrolach stwierdzono nieprawidłowości polegające na grodzeniu dostępu do linii brzegowej jeziora, z tego: w 7 przypadkach (zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi) grodzenia te zostały usunięte, w dwóch - stwierdzone samowole budowlane zgłoszono do właściwego Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego (postępowania w toku), a w pozostałych trzech - skierowano zawiadomienia do Policji o popełnieniu wykroczenia. We wszystkich (12) przypadkach, w których stwierdzono nieprawidłowości wydane zostały, zgodnie z art. 160 ust. 1 Prawa wodnego, zarządzenia pokontrolne.
- c) w toku jednej kontroli skorzystano z pomocy innych organów, tj. inspektora ds. ochrony środowiska urzędu miejskiego.

(Dowód: akta kontroli str. 180-181)

Stwierdzone
nieprawidłowości

Analiza dokumentacji ww. 25 kontroli przeprowadzonych przez RZGW w 2011-2015 (do 30.06.) wykazała, że:

- w dwóch przypadkach kontrole (nr NZG/63/14 i NZD/81/14) zostały przeprowadzone przez pracowników RZGW, którzy nie posiadali wymaganych upoważnień, co było niezgodne z art. 157 ust. 1 Prawa wodnego oraz rozdz. VI

¹² przeprowadzonych w toku kontroli NIK w Powiatowych Inspektoratach Nadzoru Budowlanego w Mrągowie i Giżycku

¹³ Termin ważności wynosił jeden rok kalendarzowy, zakres kontroli był tożsamy z zakresem uprawnień ustawowych RZGW do kontroli.

ust. 1 Zasad Przeprowadzania Kontroli¹⁴ który stanowił, że pracownicy odpowiedzialni za prowadzenie kontroli gospodarowania wodami posiadają m.in. stałe imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;

- sześć kontroli przeprowadzono jednoosobowo, co niezgodne było z zapisami rozdz. VIII ust. 1 ww. Zasad, który stanowił, że kontrolę przeprowadza się w zespołach co najmniej dwuosobowych;
- w sześciu przypadkach nie zawiadomiono kontrolowanego o zakresie i terminie przeprowadzenia kontroli, co naruszało postanowienia rozdz. X ust. 1 ww. Zasad, który stanowił że o kontroli zawiadamia się kontrolowanego, wskazując zakres i termin jej przeprowadzenia oraz miejsce rozpoczęcia czynności kontrolnych;
- w pięciu przypadkach¹⁵ nie sporządzono protokołów kontroli, co stanowiło naruszenie przyjętych przez RZGW Zasad (rozdz. XIV ust. 1), według których podstawowym dokumentem urzędowym sporządzanym przez kontrolujących jest protokół kontroli.

Dyrektor RZGW wyjaśniła, że pięć kontroli w których nie sporządzono protokołów kontroli, potraktowano jako wizje terenowe mające na celu stwierdzenie okoliczności faktycznych, które przemawiałyby za wszczęciem kontroli. Dyrektor podkreśliła, iż wizja terenowa nie jest równoznaczna z kontrolą gospodarowania wodami. Jest czynnością o charakterze technicznym. W związku z powyższym, wystawienie pracownikowi RZGW, który przeprowadzał wizję terenową, upoważnienia do kontroli gospodarowania wodami, wydaje się całkowicie bezzasadne.

Izba nie podziela stanowiska Dyrektora RZGW, bowiem ww. kontrole były ujęte w wykazie kontroli zrealizowanych. Ponadto dokumentacja dotycząca tych spraw wskazuje na to, iż były to kontrole doraźne. I tak:

- kontrola nr NZG/150/12 – w dokumentacji znajdował się wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie grodzienia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu skierowany do Komendy Powiatowej Policji w Mrągowie;
- kontrola nr NZG/155/12 – pismo Z-cy Dyrektora RZGW skierowane do kontrolowanych oraz do urzędu gminy, w którym informowano, że w wyniku przeprowadzonej kontroli grodzienia nieruchomości, stwierdzono ogrodzenie wchodzące do wody i nakazano jego rozebranie. Pismo Dyrektora RZGW przypominające kontrolowanym o wykonaniu zaleceń pokontrolnych;
- kontrola nr NZD/86/14 – pismo Dyrektora RZGW skierowane do Kierownika Zarządu Zlewni w Dębem, informujące o nieprawidłowościach, polecające przeprowadzenie kontroli gospodarowania wodami, podanie terminu kontroli i imienne wyznaczenie inspektora.

(Dowód: akta kontroli str. 180-452, 673-754)

Opis stanu
faktycznego

1.12. W okresie objętym kontrolą, RZGW współpracowało z innymi organami państwowymi i samorządowymi (m.in. Policją, PINB, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, właściwymi miejscowo starostwami powiatowymi i urzędami gmin) w zakresie przestrzegania zakazu grodzienia dostępu do jezior i kontroli gospodarowania wodami publicznymi. Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego RZGW podał, że nie zawierano umów lub porozumień w tym zakresie, ponieważ współpraca ta wynikała z przepisów prawa (art. 161 Prawa wodnego). Współpraca ta polegała m.in. na przekazywaniu informacji,

¹⁴ Pracownicy RZGW posiadają m. in. stałe imienne upoważnienia do przeprowadzania kontroli

¹⁵ Kontrole nr NZG/106/12, NZG/150/12, NZG/155/12, NZG/165/13, NZD/86/14

zawiadamianiu właściwych organów w związku z ujawnionymi nieprawidłowościami oraz wspólnym przeprowadzaniu kontroli.

(Dowód: akta kontroli str. 453)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Działania RZGW w przypadku stwierdzenia samowolnego grodzenia lub wznoszenia obiektów budowlanych, w tym urządzeń wodnych na gruntach Skarbu Państwa

Opis stanu faktycznego

2.1. RZGW posiadało Procedury władania mieniem Skarbu Państwa będącym w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej¹⁶. Określono w nich zasady dotyczące zapewnienia ochrony gruntów SP stanowiących jeziora przed ich nieuprawnionym wykorzystaniem, w tym m.in. w zakresie:

- użytkowania i użyczenia gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi płynącymi w rozumieniu ustawy Prawo wodne, dzierżawy, najmu i użyczenia pozostałych nieruchomości,
- dysponowania nieruchomościami na cele budowlane,
- terminów i procedur rozpatrywania wniosków,
- pobierania opłat za korzystanie z nieruchomości Skarbu Państwa,
- uzyskania zgody na dysponowanie nieruchomościami Skarbu Państwa.

(Dowód: akta kontroli str. 453-454)

2.2. W badanym okresie, Dyrektor RZGW zawarł łącznie 298 umów na użytkowanie gruntów SP stanowiących jeziora (pokrytych wodami), dotyczących urządzeń wodnych określonych w art. 9 ust. 1 pkt 19 lit. h Prawa wodnego.

Analiza dokumentacji w zakresie urządzeń wodnych i obiektów budowlanych znajdujących się na gruntach SP na wysokości 118 działek (wybranych na podstawie doboru celowego¹⁷) wykazała, że na gruntach SP znajdowały się urządzenia wodne i obiekty budowlane zlokalizowane na wysokości 83 działek przyległych, spośród których w 23 przypadkach Dyrektor RZGW zawarł umowy na użytkowanie tych gruntów, w czterech zaś – umowy dzierżawy (opisane w pkt 2.5. niniejszego wystąpienia).

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odmowy zawarcia umów na użytkowanie gruntów SP stanowiących jeziora.

Analiza dokumentacji dotyczącej wszystkich (23) umów na użytkowanie gruntów SP stanowiących jeziora¹⁸ wykazała, że zostały one zawarte w formie pisemnej na podstawie wniosków złożonych przez użytkowników. Wszyscy użytkownicy zostali zwolnieni z opłaty rocznej na podstawie art. 20 ust. 3 pkt 3 Prawa wodnego.

W ww. umowach interesy Skarbu Państwa zostały zabezpieczone poprzez określenie warunków użytkowania, tj.: używanie nieruchomości zgodnie z przeznaczeniem, utrzymywanie porządku i czystości na nieruchomości oraz używanie nieruchomości zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym.

(Dowód: akta kontroli str. 455-468)

¹⁶ Zarządzenie Dyrektora RZGW Nr 1/2010 z dnia 11.01.2010 r.

¹⁷ Doborem celowym objęto wszystkie działki poddane oględzinom podczas kontroli NIK w 2010 r. - 89 działek i w 2015 r. - 29 działek

¹⁸ Położone na terenie badanych powiatów, tj. mragowskiego, giżyckiego, łęczyckiego i lubartowskiego

2.3. W kontrolowanym okresie RZGW podejmowało działania w stosunku do podmiotów użytkujących bezumownie grunty SP. Działania te polegały m.in. na wysyłaniu pism obligujących do złożenia wniosku, o którym mowa w Procedurach władania mieniem SP, o zawarcie stosownych umów użytkowania gruntów. W przypadku stwierdzenia, iż urządzenia wodne i obiekty budowlane, znajdujące się na gruntach SP, nie posiadały decyzji wynikających z ustaw Prawo wodne i Prawo budowlane, kierowano do Starostw Powiatowych¹⁹ i PINB-ów wnioski o wszczęcie postępowania administracyjnego.

Analiza dokumentacji dotyczącej działań podejmowanych przez RZGW wobec 56 bezumownych użytkowników gruntów SP, położonych na wysokości 118 działek (opisanych w pkt 2.2) wykazała, że podjęto następujące działania:

- w 19 przypadkach wystąpiono do właściwych starostów o wszczęcie postępowań administracyjnych dotyczących urządzeń wodnych, z tego:
 - w dziesięciu przypadkach urządzenia te zostały zlikwidowane (co zostało potwierdzone przez pracowników Starostw oraz podczas wizji terenowych przeprowadzonych przez kontrolerów RZGW). W pięciu z nich, w toku kontroli NIK przeprowadzonej w 2015 r.²⁰ stwierdzono, że na badanych działkach znajdują się ponownie wybudowane urządzenia wodne i obiekty budowlane,
 - w odniesieniu do pozostałych dziewięciu przypadków RZGW nie otrzymało, do dnia kontroli NIK informacji, czy i w jaki sposób postępowania zostały zakończone;
- w dziewięciu przypadkach - z uwagi na stwierdzenie istnienia niezgłoszonych urządzeń wodnych (pomostów i umocnień brzegów) - sprawy przekazane zostały do Starostw Powiatowych w celu przeprowadzenia postępowań legalizacyjnych, z tego w siedmiu - urządzenia zostały zalegalizowane;
- w ośmiu przypadkach przeprowadzono kontrole, w wyniku których stwierdzono wybudowanie obiektów budowlanych bez wymaganych pozwoleń wodnoprawnych i budowlanych. Sprawy te zostały przekazane do właściwych PINB. W żadnym z tych przypadków RZGW nie posiadało wiedzy na temat zaawansowania postępowań prowadzonych przez PINB;
- w pozostałych 20 przypadkach RZGW nie otrzymało wniosków o zawarcie umów użytkowania i nie podejmowało innych działań.

(Dowód: akta kontroli str. 531-537)

2.3.1. Analiza dokumentacji dotyczącej użytkownika dz. ewid. nr 100 obręb Jagodne oraz działki nr 262, należącej do SP, stanowiącej jezioro, który posiadał nielegalne naniesienia (trzy wiaty, budynek o konstrukcji stalowej, slip i pomosty) wykazała, że RZGW pismem z dnia 28.12.2010 r. wezwało użytkownika („Yacht Klub”) do opuszczenia zajmowanego terenu SP w trybie natychmiastowym lub złożenia wniosku o zawarcie umowy dzierżawy. Użytkownik został również zobligowany do załączenia m.in. aktualnej mapy sytuacyjno-wysokościowej, aktualnego wypisu z rejestru gruntów, pozwolenia wodnoprawnego.

Yacht Klub w dniu 14.02.2011 r. przekazał wszystkie wymagane dokumenty wraz z wnioskiem o zawarcie ww. umowy.

¹⁹ W Giżycku, Lubartowie, Łęcznej i Mrągowie

²⁰ Kontrola na jeziorze Dłużec

W dniu 24.04.2013 r. RZGW wystąpiło z pismem do PINB w Giżycku o sprawdzenie stanu prawnego wybudowanych obiektów na gruncie SP stanowiącym jezioro. W odpowiedzi, PINB poprosił o przekazanie wszelkiej dokumentacji będącej w posiadaniu RZGW związanej z użytkowaniem tego gruntu, na podstawie której można by określić czas powstania obiektów i urządzeń wodnych, które posłużą wyjaśnieniu legalności ich wybudowania.

RZGW udzieliło PINB odpowiedzi, że nie posiada żadnych dokumentów dotyczących Yacht Klubu poza kopią pozwolenia wodnoprawnego²¹ na wykonanie pomostów drewnianych i umocnienia brzegu jez. Jagodne. W związku z powyższym, PINB 8.07.2014 r. poinformował, że nie jest w stanie uzyskać dokumentów na podstawie których można by ustalić legalność badanych obiektów budowlanych i odmawia w związku z tym wszczęcia postępowania w tej sprawie.

Ustalono, że do dnia kontroli NIK (30.09.2015 r.) z ww. użytkownikiem nie zawarto umowy użytkowania lub dzierżawy gruntu SP stanowiącego jez. Jagodne.

Dyrektor RZGW wyjaśniła, że RZGW Zarząd Zlewni w Giżycku negatywnie odniósł się do wniosku ww. użytkownika, bowiem wszystkie obiekty budowlane wybudowano bez wiedzy i zgody Dyrektora RZGW jako samowole budowlane. Dodatkowo pomost wybudowano niezgodnie z postanowieniami pozwolenia wodnoprawnego wydanego w 1983 r. Zawarcie takiej umowy oznaczałoby uznanie wszystkich naniesień jako legalnie wniesionych na gruntach Skarbu Państwa. Zarząd Zlewni sprawę nielegalnie wybudowanych obiektów skierował do PINB w Giżycku.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Analiza dokumentacji z prowadzonych przez RZGW Zarząd Zlewni w Giżycku kontroli wykazała, że w aktach sprawy znajduje się dokumentacja techniczno-kosztorysowa z czerwca 1983 r. dotycząca opisu technicznego wykonania urządzeń wodnych na terenie działek o nr 258 i 103/1 (jezioro Jagodne) należących do Skarbu Państwa, a użytkowanych przez Yacht Klub. Dokumentacja ta została wykonana w celu uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i budowlanego. W skład tej dokumentacji wchodziły m.in.: opis techniczny, kosztorys, przedmiar robót, szczegółowe mapki rozmieszczenia i wykonania urządzeń wodnych, projekty pomostu i zabezpieczenia brzegu jeziora. We wspomnianej dokumentacji znajdowały się informacje potwierdzające uzgodnienia ww. projektów w zakresie gospodarki wodnej.

W odpowiedzi Kierownik Zarządu Zlewni w Giżycku RZGW podał, że Zarząd Zlewni w Giżycku w 2013 r. dysponował tylko pozwoleniem wodnoprawnym, natomiast ww. dokumentacja została dostarczona do Zlewni pod koniec 2013 r. przez emerytowanego pracownika, który przechowywał ją w domu. Nadmieniał także, że RZGW nigdy nie wyrażało zgody na budowę pomostów w obecnym kształcie i lokalizacji, natomiast ww. dokumentacja pozwala na precyzyjne określenie zakresu pozwolenia, tj. w jakiej lokalizacji i kształcie miał być wybudowany pomost. Pozwala ona również na potwierdzenie, że obecnie istniejące pomosty zostały wykonane niezgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Giżycku wyjaśnił, że ww. dokumentacja, znajdująca się w posiadaniu Zarządu Zlewni w Giżycku, byłaby podstawą do ustalenia przez PINB w Giżycku, które z przepisów prawnych należałoby przyjąć w przedmiotowym postępowaniu (przepisy ustawy Prawo budowlane z 1974r., czy z 1994r.), a także wyjaśnienia kwestii, czy doszło w tym przypadku do samowoli budowlanej. Dokumenty te pozwoliłyby na określenie właściwego kierunku postępowania i nałożenie odpowiednich obowiązków w celu doprowadzenia zaistniałej sytuacji do stanu zgodnego z prawem.

²¹ Decyzja z 19 października 1983 r. Urzędu Wojewódzkiego w Suwałkach

Opis stanu
faktycznego

W ocenie NIK, nie dochowano należytej staranności w toku postępowania w ww. sprawie, ponieważ Zarząd Zlewni w Giżycku RZGW niedostatecznie zadbał o archiwizację posiadanej dokumentacji, a kiedy już ją odzyskał pod koniec 2013 r., to nie przekazał jej do PINB, skutkiem czego grunty SP były bezumownie użytkowane.

Izba zwraca ponadto uwagę na brak jednolitego postępowania RZGW w przypadku zawierania umów z użytkownikami. Stwierdzono bowiem, że w dniu 13.03.2013 r. zawarto umowę użytkowania (opisaną w pkt. 2.4) gruntu SP mimo, że wybudowano na nim nielegalnie wiatę o pow. 21 m², która do dnia kontroli NIK nie została zalegalizowana.

(Dowód: akta kontroli str. 474-504, 755-757)

2.4. W badanym okresie Dyrektor RZGW zawarł (w latach 2011-2012) łącznie 64 umowy dzierżawy (zawierane na okres trzech lat) dotyczące korzystania z gruntów SP niepokrytych wodami w obrębie działek ewidencyjnych stanowiących łącznie szesnaście jezior, zaś czynsz dzierżawny z tytułu ww. umów wyniósł łącznie 322.562,67 zł.

Sąd Okręgowy w Olsztynie (wyrok Sygn. Akt IX Ca 202/13 z dnia 28.05.2013 r.) po rozpatrzeniu sprawy z powództwa SP, który wnosił o zasądzenie od pozwanego kwoty 11,6 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości SP położonej w Mikołajkach, stanowiącej grunt o pow. 480 m² pokryty wodami jez. Mikołajskiego oraz nakazanie pozwanemu wydania tej nieruchomości, uznał powództwo za bezsasadne. Uznano bowiem, że nieruchomość ta oznaczona jest w ewidencji gruntów symbolem Wp oznaczającym grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, tak więc nie znajdowały tu zastosowania przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²². Prawo wodne dopuszcza zawarcie jedynie umowy użytkowania, która jest nieodpłatna, jeżeli urządzenia wodne wykorzystywane są do celów rekreacyjnych, turystycznych (czego dowiódł pozwany), tak więc nie ma podstawy prawnej do pobierania opłaty za użytkowanie nieruchomości znajdującej się pod urządzeniem wodnym (tu: pomostu).

W związku z powyższym wyrokiem, jak podała Dyrektor RZGW zaprzestano od 2013 r. podpisywania umów dzierżaw, w ich miejsce natomiast podpisywano umowy użytkowania.

Umowami użytkowania obejmowano także grunty niepokryte wodą, a stanowiące działkę jezioro (oznaczoną jako Wp). I tak np. w dniu 13 marca 2013 r. zawarto umowę użytkowania na okres trzech lat, na podstawie której oddano w użytkowanie grunt o łącznej powierzchni 181 m² na usługi służące do innych celów niż uprawianie rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb – działalność gospodarcza, w tym całorocznie dwa pomosty o łącznej pow. 60 m² oraz wiaty o pow. 21 m².

(Dowód: akta kontroli str. 465-468, 505-517, 755-757)

Według stanu na dzień 6.10.2015 r. obowiązywała jedna (spośród ww. 64) umowa na dzierżawę gruntu o powierzchni 161 m² (dz. ewid. nr 1 stanowiąca jez. Kisajno), zawarta na czas określony (od 1.12.2011 r. do 30.11.2017 r.). Średnioroczny czynsz dzierżawny netto wyniósł 182,82 zł (1,14 zł/m²). Powyższa umowa nie została przekształcona w umowę użytkowania, ponieważ dzierżawca finansował inwestycję ze środków Programu Rozwoju Oszarów Wiejskich 2007-2013 i przyjął wszelkie

²² Dz. U. z 2015 r., poz. 782 ze zm.

zobowiązania z niej wynikające. Dzierżawca nie wystąpił z wnioskiem o jej rozwiązanie.

(Dowód: akta kontroli str. 468, 518-521)

Stosownie do zapisów zawartych w 64 umowach dzierżawy, czynsz dzierżawny płatny był z góry, w terminie 21 dni od daty wystawienia faktury. Stwierdzono, że 105 faktur opłacono z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 563 dni. RZGW, zgodnie z § 6 ust. 7 umowy dzierżawy, za niedotrzymanie terminu wpłaty czynszu naliczało odsetki ustawowe, które w badanym okresie wyniosły łącznie 2.210,61 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 522-530)

Analiza 10 losowo wybranych umów dzierżawy²³ zawartych w badanym okresie wykazała, że w przypadku:

- pięciu umów dzierżawy, po upływie okresu, na jaki zostały zawarte, przekształcono je w umowy użytkowania,
- pięciu umów dzierżawy upłynął okres, na jaki zostały zawarte, zaś dzierżawcy nie złożyli wniosków o zawarcie umów na kolejny okres.

We wszystkich przypadkach dzierżawione grunty oraz urządzenia wodne na nich posadowione (pomosty) przeznaczone były na cele rekreacyjne.

We wszystkich ww. umowach dzierżawy określono należny z tego tytułu czynsz dzierżawny, zaś po ich przekształceniu w umowy użytkowania zostały one zwolnione z opłat na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 6 Prawa wodnego, jako przeznaczone na działalność służącą do uprawiania rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb.

Umowy dzierżawy zawarte przez Dyrektora RZGW należyście zabezpieczyły interesy Skarbu Państwa. Stwierdzono bowiem, że w umowach tych zobowiązano dzierżawców m.in. do:

- używania nieruchomości zgodnie z przeznaczeniem opisanym w umowach dzierżawy,
- wykonania urządzenia wodnego zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym wydanym przez właściwego starostę,
- zapewnienia dostępności pomostów do użytku publicznego.

Jednocześnie RGZW zapewniło sobie prawo wstępu na nieruchomość w celu m.in. kontroli przestrzegania przez dzierżawcę przepisów prawa oraz zapisów umownych.

(Dowód: akta kontroli str. 597-672)

2.5. Analiza działań podejmowanych przez RZGW w latach 2011-2015 (I półrocze) wobec bezumownych użytkowników gruntów Skarbu Państwa stanowiących jeziora²⁴ wykazała, że w stosunku do użytkowników 55 działek (spośród 118 objętych badaniem) przylegających do gruntów SP nie inicjowano postępowań sądowych mających na celu wyegzekwowanie roszczeń związanych z wykorzystywaniem gruntów SP stanowiących jeziora w sposób nieuprawniony, jak też nie naliczano opłat z tytułu bezumownego użytkowania gruntów.

W jednym przypadku (opisanym w pkt. 2.3.1) wystąpiono z pismem wzywającym do opuszczenia zajmowanego terenu.

²³ Umowy nr 212/MS/12, 96/MS/12, 712/MS/12, 93/MS/11, 433/MS/11, 740/MS/11, 77/MS/11, 61/MS/11, 81/MS/12, 182/MS/12.

²⁴ Badaniem objęto 118 działek przyległych na podstawie doboru celowego

Jak wyjaśniła Dyrektor RZGW, można było wystąpić z wnioskiem do sądu powszechnego o usunięcie naniesień. Mając jednakże na uwadze względy ekonomiczne została wybrana droga postępowania administracyjnego, zgodnie z art. 161 Prawa wodnego, która docelowo przynosi ten sam skutek, tj. usunięcie nielegalnych naniesień bądź ich legalizację. Podała również, że Sąd Okręgowy – wyrokiem z 28.05.2013 r., oddalił roszczenie o zapłatę, jako nienależne w stosunku do jednego z użytkowników gruntów SP, uznając sposób korzystania z nieruchomości jako zgodny z art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo Wodne. W związku z tym Dyrektor RZGW wycofał z obiegu prawnego wszystkie faktury wystawione za korzystanie z gruntów SP.

(Dowód: akta kontroli str. 450-452, 531-537)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca jednak uwagę, że wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z maja 2013 r. (opisany w pkt. 2.4.) odnosił się do urządzenia wodnego znajdującego się na gruncie oznaczonym w EGiB jako woda płynąca (Wp). Nie dotyczył zatem gruntów niepokrytych wodą, znajdujących się w obrebie działki jezioro, jak również obiektów budowlanych (niebędących urządzeniami wodnymi) wzniesionych na takich gruntach. Zdaniem NIK ewentualna aktualizacja rodzajów użytków gruntowych w obrebie działki jezioro (z „Wp” na inny rodzaj użytku), umożliwiłaby zawarcie umowy dzierżawy takiego gruntu.

W kontrolowanym okresie, w nie korzystano z możliwości dochodzenia wynagrodzenia z tytułu bezprawnego zajmowania niepokrytych wodą gruntów SP stanowiących działkę jezioro.

2.6. W zakresie przeprowadzania kontroli w ramach sprawowania uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa wobec gruntów stanowiących działki ewidencyjne opisane jako jezioro, Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego podał, że Dyrektor RZGW wykonuje prawa właścicielskie w stosunku do nieruchomości Skarbu Państwa, zgodnie z art.11 ust 1 pkt 2 ustawy Prawo wodne. W ramach tych uprawnień, może udostępnić ww. nieruchomości, zawierając stosowne umowy, jedynie w przypadku kiedy nie są one niezbędne do realizacji statutowych zadań RZGW w Warszawie.

Począwszy od maja 2011 roku prowadzone są systematyczne działania mające na celu:

- usuwanie nielegalnych naniesień z nieruchomości Skarbu Państwa,
- zawieranie stosownych umów na korzystanie z ww. nieruchomości,
- weryfikację stanu faktycznego naniesień z zawartymi umowami na korzystanie z gruntu pod wodami płynącymi,
- kontrolowanie wydawanych nowych pozwoleń wodnoprawnych, decyzji legalizujących istniejące urządzenia wodne, decyzji nakazujących rozbiorę nielegalnych urządzeń wodnych oraz wprowadzanie tych danych do katastru.

Kontrola prowadzona przez Dyrektora RZGW w Warszawie, w ramach uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa, nie była prowadzona pod kątem szkód w środowisku. Ewentualne szkody w środowisku, które powstały w wyniku korzystania z wód bez pozwolenia wodnoprawnego lub z naruszeniem warunków tego pozwolenia, były stwierdzane w trybie kontroli gospodarowania wodami, przeprowadzanych przez Dyrektora RZGW w Warszawie na podstawie art. 156 ustawy Prawo wodne.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości, w tym szkód w środowisku, Dyrektor RZGW w Warszawie kierował wnioski do organu administracji publicznej (policja, inspekcja nadzoru budowlanego, prokuratura, inspekcja ochrony środowiska) właściwego do podjęcia działań w tym zakresie.

Ww. wnioski w poszczególnych latach objętych kontrolą kierowano m.in. do:

- w 2011 r. do trzech PINB, czterech Starostw i jednego Urzędu Gminy;
- w 2012 r. do pięciu PINB - 33 sprawy, 17 Starostw - 271 spraw, Policji - 113 spraw), dwóch Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska (dalej „RDOŚ”)- 16 spraw;
- w 2013 r. do 15 PINB, 16 Starostw – 159 spraw, Policji – 15 spraw;
- w 2014 r. PINB - 3, 11 Starostw – 83 sprawy, Policji – 4 sprawy, Urzędu Gminy – 1, Prokuratury – 9, RDOŚ - 3;
- w 2015 r. PINB - 5, Starostw – 47, Policji – 20, Prokuratury – 11, RDOŚ – 2.

(Dowód: akta kontroli str. 542-545)

2.7. W okresie od 01.01.2011 r. do 30.06.2015 r. nie przeprowadzano kontroli wewnętrznej w zakresie dochodzenia ochrony gruntów Skarbu Państwa przed nieuprawnionym wykorzystywaniem.

W planie strategicznym audytu na lata 2015 – 2019 ujęto zadanie z obszaru gospodarowania mieniem w 2016 r.

(Dowód: akta kontroli str. 542-545)

2.8. W ramach oględzin²⁵ fragmentów linii brzegowej dwóch jezior stanowiących własność Skarbu Państwa i będących w trwałym zarządzie Dyrektora RZGW, tj. jez. Dłużec (powiat mragowski) i Niegocin (powiat giżycki)²⁶, stwierdzono łącznie 39 urządzeń wodnych (10 na jez. Dłużec i 29 na jez. Niegocin), spośród których 37, jak wynika z ustaleń kontroli prowadzonych przez NIK w PINB w Giżycku i Mragowie, wybudowano bez wymaganych pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń budowlanych, w tym:

- a) na jez. Niegocin stwierdzono 29 takich obiektów, tj.:
- 14 drewnianych pomostów umieszczonych na wysokości ośmiu działek przyległych o nr: 143, 144, 145/2, 147/3, 147/4, 148/1, 148/2 i 149;
 - dziewięć umocnień brzegu na wysokości siedmiu działek przyległych o nr: 136, 137/4, 139, 141/1, 144, 148/2 i 150/1;
 - trzy betonowe slipy na wysokości trzech działek przyległych o nr: 136, 139 i 144;
 - wylot instalacji odwodnienia odprowadzającej wodę bezpośrednio do jeziora, na wysokości działki nr 137/4,
 - dwie drewniane wiaty na wysokości działki nr 149.

Analiza dokumentacji będącej w posiadaniu RZGW Zarząd Zlewni w Giżycku wykazała, że w odniesieniu do urządzeń wodnych usytuowanych na wysokości dz. ewid. nr:

- 141/1, 144, 149 i 150/1 podpisano umowy użytkowania,
- 136 - wysłano informację o konieczności zawarcia umowy użytkowania, jednakże do dnia 15.09.2015 r. wniosek nie został złożony,
- 137/4 – użytkownik złożył wniosek o zawarcie umowy użytkowania, umowa jest w trakcie przygotowywania,
- 139 i 143 – urządzenia wodne zlikwidowano w 2013 r., w ich miejsce wybudowano nowe,
- 145/2, 147/3, 147/4, 148/1 i 148/2 – trwa postępowanie wyjaśniające.

²⁵ Przeprowadzonych przez NIK w toku kontroli PINB w: Mragowie, Giżycku, Łęcznej i Lubartowie

²⁶ Na terenie powiatów lubartowskiego i łęczyńskiego nie stwierdzono jezior stanowiących własność Skarbu państwa i będących w trwałym zarządzie Dyrektora RZGW

- b) na jez. Dłużec stwierdzono osiem takich obiektów:
- trzy drewniane pomosty umieszczone na wysokości trzech działek przyległych o nr: 419/8, 656/1 i 656/2;
 - cztery umocnienia brzegu na wysokości trzech działek przyległych o nr 356/1, 355/5 i 355/4;
 - budynek gospodarczy na wysokości działki przyległej o nr 419/8.

Analiza dokumentacji będącej w posiadaniu RZGW Zarząd Zlewni w Giżycku wykazała, że w odniesieniu do urządzeń wodnych usytuowanych na wysokości dz. ewid. nr:

- 355/4, 355/5 i 356/1 - urządzenia wodne wiosną 2015 r. zostały rozebrane (co pracownicy Starostwa Powiatowego w Mrągowie potwierdzili w trakcie wizji w terenie), natomiast latem 2015 r. w ich miejsce wybudowano nowe pomosty, na które Starosta Mrągowski nie wydał pozwoleń wodnoprawnych;
- 656/2 - nie ustalono właściciela pomostu,
- 656/1 – wysłano informację o konieczności zawarcia umowy użytkowania, jednakże do dnia 15.09.2015 r. wniosek o zawarcie umowy nie został złożony,
- 419/8 – urządzenie wodne zostało rozebrane w 2013 r. W toku oględzin stwierdzono, że w miejsce rozebranego pomostu wzniesiono, bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, nowy pomost.

Ponadto w toku oględzin stwierdzono 19 grodzień uniemożliwiających przejście lub dostęp do brzegu ww. jezior (11 na jez. Dłużec, na wysokości ośmiu działek ewid. nr 419/9, 419/8, 416, 656/2, 356/1, 355/5, 355/4 i 354/2 oraz osiem na jez. Niegocin, na wysokości siedmiu działek ewid. nr 313/3, 137/4, 138, 139, 142, 143 i 144). Było to niezgodne z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego, stanowiącym, że zabrania się grodzienia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu.

(Dowód: akta kontroli str. 546-557)

2.9. Według Regulaminu Organizacyjnego oraz zakresów obowiązków, zadania RZGW z zakresu przyjmowania, rejestrowania i rozpatrywania skarg i wniosków przypisano trzem pracownikom Wydziału Organizacyjno-Prawnego, w tym jednemu dodatkowo do nadzorowania i koordynacji prac związanych z załatwianiem skarg i wniosków oraz prowadzenia rejestru skarg.

Zarządzeniem Dyrektora RZGW z dnia 28.03.2012 r. uregulowano zasady dotyczące organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków.

(Dowód: akta kontroli str. 60-85, 558-559)

2.10. W latach 2011-2015 (do 30 czerwca) w Rejestrze skarg i wniosków RZGW odnotowano 71 skarg i wniosków. Trzy z nich dotyczyły samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora będące wodami publicznymi, a jedna ograniczania dostępu do nich. We wszystkich czterech przypadkach wszczęto postępowania wyjaśniające.

W jednym przypadku (skarga z 10.12.2012 r. dotycząca naruszenia linii brzegowej jeziora), pismem z 13.12.2012 r. poinformowano skarżącą o sposobie rozpatrzenia skargi i skierowano do Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie wykonania czynności wymagających pozwolenia wodnoprawnego.

(Dowód: akta kontroli str. 560-569)

Stwierdzone
nieprawidłowości

- 1) W przypadku dwóch skarg (skargi z 28.06.2011 r. dotyczącej grodzienia nieruchomości oraz z 28.03.2012 r. w sprawie nielegalnego wybudowania przystani portowej), w aktach spraw brak było informacji odnośnie sposobu ich rozpatrzenia oraz wywiązania się z obowiązku poinformowania skarżących

o sposobie ich załatwienia, do czego zobowiązywał art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁷ (dalej: „Kpa”).

(Dowód: akta kontroli str.561)

W art. 254 Kpa określono, że skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków.

Dyrektor RZGW wyjaśniła, że sprawa ta jest obecnie przedmiotem wewnętrznych ustaleń, które mają na celu wyjaśnienie, dlaczego tak się stało.

(Dowód: akta kontroli str. 450)

- 2) Żadna z sześciu skarg, które wpłynęły w latach 2011-2015 (do 30.06), nie została ujęta w rejestrze skarg i wniosków, pomimo tego, iż na ich podstawie wszczęto kontrole doraźne (nr NZG/132/12, NZD/75/12, NZD/81/13, NZG/81/14, NZD/86/14 i NZG/100/14). Wbrew wymogom art. 237 §3 Kpa, nie powiadomiono skarżących o sposobie załatwienia skargi.

Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego wyjaśnił, że wówczas sprawami rejestrowania skarg i wniosków oraz kontrolami zajmowała się pracownica, która już nie pracuje w RZGW, wobec czego nie potrafi wyjaśnić zaistniałej sytuacji.

(Dowód: akta kontroli str.562-570)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Realizacja wniosków pokontrolnych

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 31.01.2011 r. NIK wniosła m.in. o:

- 1) Podjęcie działań zmierzających do:
 - wyegzekwowania od podmiotów, które ograniczyły dostęp do jezior objętych oględzinami NIK, przestrzegania obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego,
 - wyeliminowania ujawnionych przypadków bezprawnego zajęcia gruntów należących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, a pozostających w trwałym zarządzie RZGW oraz naliczenia i wyegzekwowania należnych opłat za bezumowne korzystanie z takich gruntów;
- 2) Wzmożenie kontroli w zakresie zapewnienia dostępu do jezior stanowiących wody publiczne na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz ujawniania przypadków nielegalnego zajęcia gruntów pozostających w trwałym zarządzie RZGW poprzez uwzględnianie w planach większej liczby kontroli przestrzegania nałożonych na właścicieli nieruchomości obowiązków i ograniczeń wynikających z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego;
- 3) Zapewnienie prowadzenia postępowań kontrolnych, dotyczących dostępu do jezior stanowiących wody publiczne na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, zgodnie z przepisami Prawa wodnego oraz zasadami określonymi w RZGW, zwłaszcza poprzez:
 - każdorazowe określanie w upoważnieniach do kontroli zakresu podmiotowego kontroli,

Opis stanu faktycznego

²⁷Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.

- informowanie kontrolowanego o wszczęciu i przeprowadzeniu postępowań kontrolnych,
 - doręczanie kontrolowanemu jednego egzemplarza sporządzonego protokołu kontroli;
- 4) Wystąpienie, w uzasadnionych przypadkach, do właściwych starostów o dokonanie aktualizacji ewidencji gruntów i budynków w zakresie rodzajów użytków gruntowych w odniesieniu do nieruchomości pozostających w trwałym zarządzie RZGW (działek ewidencyjnych stanowiących jeziora) objętych oględzinami NIK;
 - 5) Kierowanie do organów ścigania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia wykroczenia, zwłaszcza w przypadku stwierdzenia niewykonania przez skontrolowane podmioty zaleceń pokontrolnych;
 - 6) Ewidencjonowanie w rejestrze skarg i wniosków wpływających do RZGW spraw dotyczących ograniczenia dostępu do jezior stanowiących wody publiczne na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, terminowe rozpatrywanie tych spraw oraz udzielanie skarżącym odpowiedzi o sposobie ich załatwiania;
 - 7) Nawiązanie współpracy ze starostami w celu uzyskiwania danych z ewidencji gruntów i budynków, dotyczących nieruchomości stanowiących jeziora o statusie wód publicznych, na potrzeby prowadzonego w RZGW katastru wodnego.

(Dowód: akta kontroli str. 571-577)

W odpowiedziach na wystąpienie pokontrolne NIK (z 22.02.2011 r., 05.05.2011 r. i 22.03.2013 r.) w sprawie realizacji ww. wniosków pokontrolnych, były Dyrektor RZGW poinformował o ich zrealizowaniu.

(Dowód: akta kontroli str. 578-596)

Analiza dokumentacji dotyczącej realizacji wniosków pokontrolnych wykazała, że:

- RZGW kierowało do organów ścigania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia wykroczenia (w badanym okresie wysłano ich łącznie 59, w tym 47 do Policji, zaś 12 do prokuratury),
- Wydział Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru Wodnego RZGW wystąpił z wnioskami do 14 starostów powiatowych o przekazanie informacji z ewidencji gruntów i budynków, dotyczących nieruchomości stanowiących jeziora o statusie wód publicznych,
- podjęto działania wobec bezumownych użytkowników gruntów SP pokrytych wodami polegające na podpisywaniu umów użytkowania oraz wysyłaniu informacji do ww. użytkowników o konieczności zawarcia stosownej umowy.

Stwierdzone
nieprawidłowości

Analiza dokumentacji wykazała, że:

- wobec żadnego z właścicieli nieruchomości przyległych do jezior objętych oględzinami w trakcie kontroli NIK w 2010 r., którzy naruszyli zakaz wynikający z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego, nie podjęto działań mających na celu wyegzekwowanie przestrzegania tego zakazu,

Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego wyjaśnił, że nie podejmowano żadnych działań ze względu na niewystarczającą liczbę pracowników oraz brak czasu, gdyż priorytetem RZGW było rozwiązanie spraw związanych z nielegalnymi urządzeniami wodnymi,

- wystąpiły przypadki przeprowadzenia kontroli bez upoważnień (2), nie powiadomienia kontrolowanych o zakresie i terminie przeprowadzenia kontroli (6), nie sporządzenia protokołów kontroli (5),
- w rejestrze skarg i wniosków nie zaewidencjonowano sześciu skarg, na podstawie których wszczęto kontrole doraźne,
- nie podjęto działań w celu aktualizacji ewidencji gruntów i budynków w zakresie rodzajów użytków gruntowych w odniesieniu do nieruchomości pozostających w trwałym zarządzie RZGW (działek ewidencyjnych stanowiących jeziora) objętych oględzinami NIK, które nie były pokryte wodą;

(Dowód: akta kontroli str. 180-181, 531-537, 562-570)

Ocena częściowa

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli działania podjęte przez RZGW w celu realizacji wniosków pokontrolnych były niewystarczające, bowiem niniejsza kontrola wykazała nieprawidłowości w tym samym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁸, wnosi o:

1. Wyegzekwowanie od podmiotów, które ograniczały dostęp do jezior objętych oględzinami NIK, przestrzegania zakazu wynikającego z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego.
2. Prowadzenie postępowań kontrolnych, dotyczących gospodarowania wodami publicznymi zgodnie z Prawem wodnym i uregulowaniami wewnętrznymi.
3. Ewidencjonowanie skarg i wniosków w sposób odpowiadający wymogom określonym w art. 254 Kpa.
4. Podjęcie w uzasadnionych przypadkach działań zmierzających do aktualizacji rodzajów użytków gruntowych w odniesieniu do jezior pozostających w trwałym zarządzie RZGW, w celu ewentualnego zawarcia umowy dzierżawy.
5. Eliminowanie przypadków bezprawnego wykorzystywania gruntów Skarbu Państwa niepokrytych wodą, a znajdujących się w obrębie działki jezioro oraz korzystanie z możliwości dochodzenia wynagrodzenia z tytułu bezprawnego zajmowania takich gruntów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

²⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 25 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia października 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Kontroler
Joanna Łukasik
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis